

מסורת הש"ס

(ב) [לפי טע' א] (ג) עין
תמזוה הרש"א, (ד) ו' ד"ה
ופכ"ל.

הנהגות הב"ח

(ה) תוס' ד"ה אמר רבא
והי' מלמדין לקמן, י"ב
ז"ל בדפוס'.

מוסף רש"י

סליקוהו, שש ששה
להל למלח ולכריח, שבת
ל"ג.

רבינו הגאון

סליקוהו: פתני' שני
קדיין שהיו מהלכין זה
אחר זה נתקל הראשון
בר' אמר ר' יוחנן לא תימא
מתני' ר' מאיר הוא דאמר
נתקל משהו הוא וישמע
הכי חייב אלא אפילו רבנן
דאמר נתקל אנוס הוא
הכי חייב שהיה לו לעמוד
ולא נפד ר' נתן בר
יצחק אמר אפי' נשבר
ואינו יכול לעמוד חייב
שהיה לו להזהיר לבאין
אחריו. ר' יוחנן אמר כיון
שנשבר ואינו יכול לעמוד
טורד הוא להזהיר. תנן
היה בעל קורה ראשון
ובעל חבית אחרון כי
יקטני חייב דהוה ליה
להזהיר ולא הוה מאי
לאו כשעמד לכתף הלקן
השטאי על חתויו ואפי' שיה
טורד אמרי' היה לו
להזהיר קשיא על ר' יוחנן
ופריך כשעמד לנחש אטו
טורד ואפי' שעמד לנחש
כי אמר לבעל חבית
עמוד פטור: הי' הקדיין
והוגגן שהיו מהלכין זה
אחר זה נתקל הראשון
תפל כו ופריך ר' יוחנן
בהא נמי אפי' שהיה
להם לעמוד ולא עבר
כי הוהו זה את זה
פטורין דכריח פטורין
תן: אמר רבא נתקל ראשון
חייב בנזקי שני בין בנזקי
גופו בין בנזקי ממונו שני
חייב בנזקי שלישי' כו.

המוניה פרק שלישי בבא קמא

לא.

עין משפט
גר מצוה

סליקוסא. פסולת עילוי תמרי' שעשו מהן שער. ל"א שמי
שכר תמרי' ומגנבין אותן כעין יין קרוש ומלכין לתמרי':
כשמעפיה. דאמר הלכה ומורין כן: מוסרין סו. שהמרו כמה
פעמים בנעלים: שפיה לו לעמוד. כלומר כהי' מתוקמה מתניסין
ששה בנפילתו כדי עמידה ולא
עמד: לכסף. לקמן הקורה על
כתיפו כדן נשאי' משאוי: לפוש.
דמשנה הוא ואין רה"ר עשויה לכן:
והוגגין. מוכרי כלי זכוכית: ואם מחמם
רשון נפלו כולן. לקמן מפרש:
ה"ג

סליקוסתא בשלמא רב ארא בר אבהב
כשמעתיה אלא רב הונא לימא הדר ביה
"הנהו מותרין הוו: מתני' בשני קדיין
שהיו מהלכין זה אחר זה ונתקל הראשון
ונפל ונתקל השני בראשון הראשון חייב
בנזקי שני' גמ' אמר רבי יוחנן לא תימא
מתני' ר' מאיר היא דאמר ר' נתקל פושע הוא וחייב אלא אפילו לרבנן
דאמרי אנוס הוא ופטור הכא חייב שהיה לו לעמוד ולא עמד רב נחמן בר
יצחק אמר אפילו תימא לא היה לו לעמוד יהיה לו להזהיר ולא הוהו רבי
יוחנן אמר כיון דלא היה לו לעמוד לא היה לו להזהיר דטריד תנן יהיה
בעל קורה ראשון ובעל חבית אחרון נשברה חבית בקורה פטור ואם עמד
בעל קורה חייב מאי לאו שעמד לכתף דאורחיה הוא וקטני חייב דהוה
ליה להזהיר לא כשעמד לפוש אבל עמד לכתף מאי פטור ארתני סיפא
ואם אמר לו לבעל חבית עמוד פטור פלגו וליתני ברידה בד"א כשעמד
לפוש אבל עמד לכתף פטור הא קמ"ל דאע"ג דעמד לפוש כי קאמר לו
לבעל חבית עמוד פטור ת"ש י' הקדיין והוגגין שהיו מהלכין זה אחר זה
נתקל הראשון ונפל ונתקל השני בראשון והשלישי בשני ראשון חייב
בנזקי שני ושני חייב בנזקי שלישי ואם מחמת ראשון נפלו ראשון חייב
בנזקי כולם ואם הוהו זה את זה פטורין מאי לאו שלא היה להן לעמוד
לא שהיה להן לעמוד אבל לא היה להם לעמוד מאי פטור אי הכי ארתני
סיפא אם הוהו זה את זה פטור פלגו וליתני ברידה במה דברים
אמורים שהיה להן לעמוד אבל לא היה להן לעמוד פטורין הא קמ"ל
דאע"ג דהוה להן לעמוד כי הוהו זה את זה פטורין אמר רבא
ראשון חייב בנזקי שני בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו שני חייב
בנזקי שלישי בנזקי גופו אבל לא בנזקי ממונו נפשך אי נתקל
פושע הוא שני נמי ליחייב אי נתקל לאו פושע הוא אפילו ראשון נמי ליפטור
ראשון

וקטני חייב. שהיה לו להזהיר אע"ג דטריד לכתף היה לו
להזהיר ואי' ומגליה דמשום שהיה לו להזהיר חייב ללמא
משום דמוקמינן לקמן דרמי כשללא וחיב משום דלא הי' למירמייה
כשללא וי"ל דשללא נמי דרכו כשמכתפ' ואי' אי אורחיה אמאי
הוה ליה להזהיר הא לקמן מוכח דלא
לא רמי כשללא טעור דאיבעי ליה
לבעל חבית לאסוקי אדעתיה שמה
יעמוד בעל קורה ואי' אפי' כשללא
נמי ליפטור הכא דאיבעי ליה לבעל
חבית לאסוקי אדעתיה שמה יעמוד
כשללא כיון דדקן המכתפין נכח
וי"ל כיון דלפעמים מכתפ' ואין מניח
כשללא לא איבעי ליה לאזהורי ואי'
כי מוקי לה נמי כשעמד לפוש אמאי
חייב הא כיון דאיבעי ליה לאזהורי
במכתפ' נעומד לפוש נמי איבעי ליה
לאזהורי דמנא דיע אס עומד לכתף
או לפוש ופושע הוא וי"ל דמינכר
שפיר אס עומד לפוש או לכתף הלכך
כשעומד לפוש אין לאחרון לזהיר
משללא דלאו אורחיה כשללא כשעומד
לפוש הלכך ההוא דעמד פושע הוא
אס לא חיזיר אכל כשעמד לכתף
אורחיה הוא להניח כשללא ואין לו
להזהיר: אמר רבא ראשון חייב
בנזקי שני. לשון שני פי' בנזקטוס
מפי המורה וכן נראה לר"י עיקר
והכי פירושו רשון חייב בנזקי שני
בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו
דראשון ונזקי גופו מחייב אף על
ממונו דשני דהוה אדם המזיק ונזקי
ממונו מחייב אנוקי גופו דשני ולא על
ממונו דקדירות הראשונות הוה זור
ולא מחייב אכלים כדמפרש דראשון
ודאי פושע הוא ולפיכך חייב על זק
שמונו עושה אכל שני לא פושע
שלישי כל כך ומ"מ כגוף השני הזיק אפי' צמחון השלישי חייב דהיה לו לעמוד ולא עמד אכל כשהזיק ממונו של שני אפילו גופו של
שלישי פטור דלמר ליה האי בירא לאו אנה כרמייה דה"ל מפיקי זקוי לאחר נפילת אונס מייחבי כולן פטורין על זקי ממונו אפילו
ראשון אס הזיק ממונו אפילו את גוף השני ולא מני' אוקמה דכרימא כרבנן דלמרי נתקל אונס הוא דהוה ראשון נמי מפיקי זקוי לאחר
נפילת אונס ורבא כר"מ דאמר נתקל פושע הוא דק"ל דכרימא ורבא לפוש דכרימא דקדיין ווגגין קתמו להכי ליכא לזמיר דפליגי וקונטי'
פירש דרבא ס"ל דבין לר"מ ובין לרבנן נתקל פושע הוא ולא פליגי אלא במפיקי זקוי אכל מכל מקום ה"ל לאוקמי דכרימא כרבנן
דאית להו מפיקי זקוי פטור ועוד דבהאומינס (ב"מ דף פג: וש"ס) משמע דליכא מלן דפליגי אמאי דאוקימנא לעיל פלוגתא דנתקל פושע דקאמר
התם וק"ל דנתקל פושע פליגי ומשני אלא אמר רבא ראשון חייב בנזקי שני בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו דשני והוא דהזיק בגופו
אע"ג דאונס דמפטר דכרימא כשהזיק ראשון צמחון מ"מ חייב על שהיה לו לעמוד או להזהיר אלא שני חייב בנזקי
שלישי בנזקי גופו של שלישי ולא אממונו דגוף השני הוה זור משום דאזנן יוחר מן הראשון ולכן מטעם שהיה לו לעמוד לא היה אלא זור
וראשון שאין אנוס כל כך אע"ג דכאונס זה מפטר אדם המזיק כדמשמע בהאומינס כיון שהיה לו לעמוד ולא עמד חשיב ליה אדם
המזיק אע"פ שזה דוחק אין לחוש כיון דלא קאי מתקנה הכי א"ר י"ל דרבא כפירא ליה בנתקל פושע כר"מ ולכן הראשון הוה אדם
המזיק ולא זור מ"מ פטור ליה דכרימא אנוקי ממונו משום דסבד מפיקי זקוי פטור אפילו אחר נפילת פשעיה אע"ג דרבא סבד כר"מ
בהא לא סבד כר"מ ופריך היתא לשמואל אלא לרב אמאי חשיב ליה להאי שני זור מרגמה רב אלא כגון שהזיקו כלים ככלים והשתא דר
ציה וצא לישב דכרימא לישבא קמא דרבא וכולן חייבין על זקי גופו שגופו הזיק את ממונו ופטורין על זקי ממונו שממון הזיק את הממון
ואע"ג דנתקל פושע הוא מ"מ הוה ממונו זור ופטור על כלי שני אכל כשהזיק ממונו את הגוף הראשון חייב והשני פטור וגרס ברשא
האי בירא לאו אנה כרמייה ובאלא אמר רבא גרסין ה"ל זור ולא מנינו זור שחייב בו את הכלים ולשון ראשון פ"ה והיא גירסת ר"מ אמר
רבא ראשון חייב בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו דשני כשהזיקו בגופו של ראשון כדמפרש דראשון ודאי פושע הוא לר"מ דמנפשיה
נפיל והוה אדם המזיק ולרבנן משום שהיה לו לעמוד ולהזהיר וזני חייב בנזקי גופו של שלישי אכל לא בנזקי ממונו של שלישי כדמסיק
דלגופו של שלישי מחייב דהיה לו לעמוד ולא עמד אממונו פטור דה"ל זור ולא מנינו זור שחייב בו את הכלים ופריך ראשון נמי נחשב גופו
זור ופטור על ממונו השני ומשני ראשון מנפשיה נפיל וה"ל פושע לר"מ ולרבנן משום דה"ל להזהיר לרב נחמן ולרבי יוחנן היה לו לעמוד
אע"ג דלרבנן שניהם אנוסין מ"מ הראשון שאין אנוס כ"כ הוה אדם המזיק מטעם שהיה לו לעמוד או להזהיר והשני שהוא אנוס יותר
אין נחשב מטעם זה כ"כ זור ולפי זה הו"מ למפריך השתא היתא לשמואל (ל) כדלמרינן לקמן מייחבי כולן חייבין על זקי גופן
ופטורין על זקי ממונו של זקי וחרז בו רבא מתוך קושיא זו ומימה דלישני דגופו וממונו אמזיקין קאי וחייבין אנוקי גופו דראשון
מטעם אדם המזיק וגופו של שני משום זור ופטור אנוקי ממונו הזיק כרבנן דלמרי נתקל לאו פושע הוא והוה מפיקי זקוי לאחר
נפילת אונס אלא אמר רבא ראשון חייב בין בנזקי גופו בין בנזקי ממונו דראשון אס הזיק בגוף השני יש ספרים שכחבו בהו כהדיא
בין איתוק מגופו בין איתוק ממונו שני חייב בנזקי שלישי בנזקי גופו ושני דשני משום שהיה לו לעמוד אכל לא בנזקי ממונו דשני דה"ל האי
בירא לאו אנה כרמייה דאונס היה שהראשון גרס לו ליפול אכל ראשון ודאי פושע הוא ולהכי קמי דכרימא וכולן פטורין על
זקי ממונו פי' על ניווקין שגוף הראשון נמי נחשב זור כיון שלא הזיקו בידים וקשה כיון דפושע הוא אמאי פטור
כשגופו הזיק ממונו השני ואע"פ שאין מיק בידים אין לו ליחשב זור דהתן אס עמד בעל קורה חייב בנזקי שני אלא חשיב

א א טושיע ח"מ סי'
מיד ספיק א כג"ה:
ב ב מ"י ס"ג מהל'
טקי ממון הלכה ה
פמג טעון פח טושיע ח"מ
סי' ח"ג ספיק א:
בג ג ט"ע שס כה"ה:
בד ד ה' מ"י ס"ג מהל'
ה חב"ב ומוקן הלכה ה
פמג טעון פח טושיע ח"מ
סי' ששט ספיק ב:
בז ז מ"י ס"ג מהלכות
טקי ממון הלכה י
ועיק' נב"מ וכל"מ פמג
טעון פח טושיע ח"מ סי'
ח"ג ספיק ב:
בח ח"מ ט"ע טושיע שס
ספיק ב:
בט ט' מ"י ס"ע טושיע
סס ספיק ב: